АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

До: д-р Зоран Трајчевски, директор
на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги

Врз основа на член 76-в став 1 од Изборниот законик („Службен весник на Република Македонија" бр.40/06, 136/08, 148/08, 155/08, 163/08, 44/11, 51/11, 54/11, 142/12, 31/13, 34/13, 14/14, 30/14, 196/15 и 35/16) се доставува

Република Македонија
Агенција за аудио и аудиовизуелни
медиумски услуги - СКОПЈЕ

Примено: 13.05.2016			
Орг. единица	Број	Прилог	Вредност
10	2828	1	

во 10:49

ПИСМЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕН НАДЗОР (МОНИТОРИНГ)

1. **Вид надзор:** надзор над изборното медиумско претставување
2. **Субјект на надзорот:** програмскиот сервис на Трговското радиодифузно друштво КАНАЛ 5 ДООЕЛ Скопје
3. **Период опфатен со надзорот:** од 25 април до 4 мај 2016 година, Дневник во 18 часот
4. **Датум на извршување на надзорот:** 13 мај 2016 година
5. **Предмет на надзорот:**

   – **Член 75-б од Изборниот законик** (известувањето за редовните активности на државните органи, органите на општините и на градот Скопје, на државните институции и организации, како и за активностите на правни и на други лица на кои со закон им е доверено вршење јавни овластувања, во програмите на радиодифузерите и на Програмскиот сервис наменет за емитување на активностите на Собранието на Република Македонија, во периодот од денот на распишување на изборите до нивното завршување не смее да биде во функција на изборно медиумско претставување на ниту еден политички субјект);

6. **Претходно изречена мерка:** нема
7. **Констатации од надзорот:**

Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, согласно обврската од член 76-в став 1 од Изборниот законик, реализираше мониторинг на изборното медиумско претставување на програмскиот сервис на Трговското радиодифузно друштво КАНАЛ 5 ДООЕЛ Скопје, што емитува програма на државно ниво. Со надзорот врз Дневникот во 18 часот во периодот од 25 април до 4 мај 2016 година **констатирано е дека ТВ Канал 5 го прекрши член 75-б од Изборниот законик** со тоа што емитуваше низа прилози за редовни активности на државни органи што се во функција на изборно медиумско претставување на политичката партија ВМРО ДПМНЕ, како и прилози за изборни мерки на ВМРО ДПМНЕ од сферата на земјоделието, кои се претставуваат како владини.

Во прилозите за тековни активности на органите на власта најчесто учествуваат носители на функции од ВМРО ДМПМНЕ – министрите за здравство и за култура; заменицитe - министри или дополнителните заменици - министри за: земјоделие, труд и социјална политика и образование; градоначалниците на Скопје, Ѓорче Петров, Ново Село итн. или носители на функции во други органи и институции. Станува збор за следниве прилози:

- (25.04.2016) „Почнаа градежните работи за обнова на Булеварот Ѓорче Петров" (со градоначалниците на Ѓорче Петров Сокол Митровски и на Скопје Коце Трајановски);
- (25.04.2016) „Нова медицинска опрема и апарати за Здравствен дом Чаир" (со министерот за здравство Никола Тодоров и д-р Татјана Баевска Вучковиќ, директорка на Здравствен дом Скопје);
- (26.04.2016) „Интензивно се гради новиот објект на Македонска филхармонија" (со министерката Канческа и со Маја Чанаќевиќ, директорка на Македонската филхармонија).
- (27.04.2016) „Ристовски: Има бенефит од отворените научни лаборатории" (со заменик-министерот за образование Спиро Ристовски);
- (27.04.2016) „Нови огласи за доделување под закуп на земјоделско земјиште" (со портпаролот на Владата Александар Ѓорѓиев);
- (27.04.2016) „Матурантите пред важна одлука, каде да го продолжат образованието?" (со Спиро Ристовски, заменик - министер за образование и наука);
- (28.04.2016) „Нова апаратура во велешката болница за здравство" (со министерот за здравство Никола Тодоров);
- (04.05.2016) „Катастарот бесплатно ќе ги запишува правата на сопственост во руралните средини" (со директорот на Агенцијата за катастар на недвижности Славче Трпевски);
- (04.05.2016) „Со асфалтен пат се поврзуваат 12 подбеласички села" (со Блажо Велов, градоначалникот на Општина Ново Село);

Освен ова, емитувани се прилози кои се промотивни за изборните мерки на ВМРО ДПМНЕ од земјоделието што се претставуваат како владини на тој начин што се наведуваат периодите во кои Владата ќе ги спроведува или тие се поврзуваат со актуелни владини мерки и се употребуваат синтаксичко-граматички средства за да се даде ефект на конечност и неминовност на нивното исполнување:

- (25.04.2016) „Со нова мерка се заокружува циклусот на развивање современо сточарство";
- (26.04.2016) „Земјоделците советници за поголема вредност на земјоделието";
- (28.04.2016) „Груевски промовираше нов проект „од град во село за нов почеток";
- (29.04.2016) „Експертите со позитивна оценка на проектот „од град во село за нов почеток";
- (30.04.2016) „Со проектот од град во село, најмногу бенефиции споредено со останатите држави";
- (01.05.2016) „Земјоделците се во фокусот на програмата на владејачката партија, 5 проекти за три недели";
- (02.05.2016) „Бразди: Новите проекти ќе го унапредат земјоделството".

Согласно член 2 став 1 точка 28 од Изборниот законик: „Изборно медиумско претставување" е промовирање (непосредно или посредно) на ставови, програми, платформи, достигнувања, активности и др. на политички партии, коалиции, групи избирачи и нивни претставници".

При операционализирањето на одредбата од член 75-б од Изборниот законик во Методологијата за мониторинг на изборното медиумско претставување преку радио и телевизиските програмски сервиси за време на изборните процеси (бр.01-111/1 од 05.01.2016 година), на радиодифузерите им се понудени неколку можни начини да известуваат за редовните активности на органите на власта, а притоа да не го прекршат

Законикот, меѓу кои: „Тие можат да одлучат дека ќе известуваат само за „државни работи", или во прилозите за активностите кои се во функција на предизборието да заземат критички став."

8. **Опис на прекршувањето:**

Трговското радиодифузно друштво КАНАЛ 5 ДООЕЛ Скопје го прекрши член 75-б од Изборниот законик со тоа што емитуваше прилози во кои известуваше за активности на државните органи, органите на општините и на градот Скопје, на државните институции и организации, како и за активностите на правни и на други лица на кои со закон им е доверено вршење јавни овластувања, во функција на изборно медиумско претставување на политичката партија ВМРО ДПМНЕ. Ефектот на известување во функција на изборно медиумско претставување на ВМРО ДПМНЕ дополнително беше зајакнат со емитувањето прилози во кои изборните мерки од сферата на земјоделието на оваа политичка партија беа претставувани како де факто владини мерки.

9. **Предлог:**

Директорот на Агенцијата, согласно член 76-в став 3 од Изборниот законик против Трговско радиодифузно друштво КАНАЛ 5 ДООЕЛ Скопје да покрене прекршочна постапка пред надлежен суд, поради прекршување на член 75-б од Изборниот законик.

Сектор за програмски работи